

Okukendeesa obulabe obuviiirako okufa mu baana abalina endwadde and n'endiisa embi

Obulabe obw'okufa nga abaana balina obulwadde obo oluvanyuma lw'okulumibwa obulwadde obubakwata mu butobwabwe nga okuddukana, lubyamiira, okukwatibwa obuwuka obuvako obulwadde obw'amannyi, n'omusujja gw'ensiri gwa waggulu mu nsi ezitanakulakulana n'ezikyakulakulana. Enkolagana eyitiba Childhood Acute Illness & Nutrition ("CHAIN") Network eyagala okulongoosa mu ndabilira y'abaana n'okutegeera ensonga ezivaako obulabe obw'okufa okweyongera. Okunoonyereza kwa CHAIN:

- Kwawandiisa abaana abaweza emyeezi egy'obukulu 2-23 abaali abalwadde nga bawereddwa ebitanda mu malwaliro mwenda mu nsi za Africa nnya ne mu nsi bbiri mu South Asia

- Kwakunganya ebikwata ku mbeera y'obujjanjabi bwa baana, endiisa y'abaana awamu n'embeera gyebaberamu mu maka gyebabeera.

- Balondoola abaana nga bali mu ddwaliro n'okumala emyeezi mukaaga nga basibuddwa ku bitanda

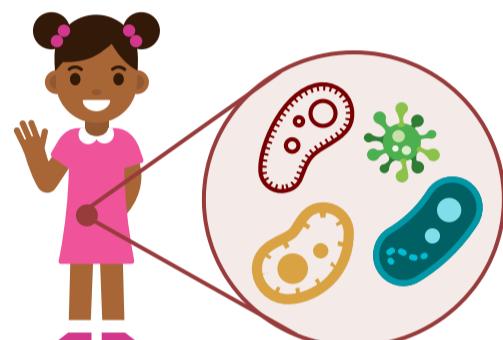
Okukola okunoonyereza kwa CHAIN kyasoboka olw'abaana n'ababalabilira abetaba mu kunoonyereza kuno nga bannakyewa, okwebuuza n'okuwagirwa abantu mu bitundu mwetwakolera okunoonyereza, n'ebitongole by'obulamu eby'amawanga okunoonyereza gyekwakolebwa, Abakulembeze b'abajjanjabi n'abanoonyereza kuva mu nsi yonna

EBYAZUULIBWA MU KUNOONYEREZA KWA CHAIN – ERI ABANTU MU KITUNDU

OBULABE N'OBUZIBU OBUKULU

Okufiira mu ddwaliro / oluvanyuma Iw'okusibulibwa ku kitanda

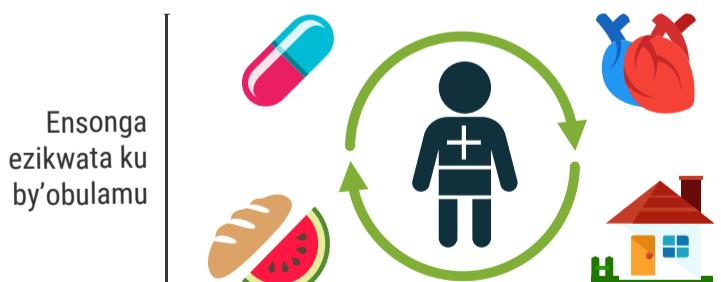
Abaana abalwadde abakovvu ennyo (olw'endiisa embi) bekubisaamu emirundi 5 okufiira mu dwaliiro obo oluvanyuma Iw'okusibulibwa mu ddwaliro okugerageranya n'abaana abatali bakovvu.

Oluvanyuma Iw'okusibulibwa okuva mu ddwaliro abaana bayinza okulabika obulungiko okusinga bwebaali nga balwadde, naye basigala nga banafu era nga basobola okukwatibwa obuwuka obuvaako obulwadde. CHAIN yazuula nti kimu kyakubiri ku baana baafa oluvanyuma Iw'okusibulibwa.

Abaana abamu bava mu ddwaliiro nga tebanatuusa kusiibulwa. CHAIN yazuula nga abaana abaava mu dwaliiro nga omusawo tabasibudde balina omukisa ogwekubisaamu emirundi ebiri ogw'okuffa.

Abaana abalina endiisa embi tebalwala iwa butafuna mere kyokka. Endiisa yabwe, embeera y'obulamu n'obulabe obw'okufa biva ku ndwadde endala zebalina n'eniyimirira y'embeera y'obulamu bw'ababalabirira n'embeera y'amaka mwebabeera.

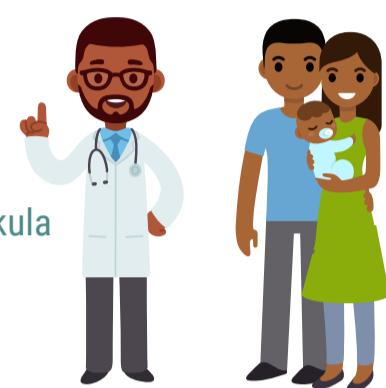
OKUWEBWA EKITANDA

ENDABILIRA EYA'ABAYI

OKUSIBULWA

NGA MUZZEYO EKA

EBIKULU OKUMANYA

Twala abaana abakozze obo abatakula bulungi bafune obujjanjabi okukendeesa obulabe bw'okufuna obulwadde nga lubyamira n'okuddukana.

Gobelera amagezi omusawowo gakuwa ku kiseera ekituufu eky'okuva mu ddwaliro okuziyiza okufa oluvanyuma Iw'okusibulibwa. Nga ovaayo buuza omusawo entegeka eriwo ey'okulabibwa mukulondola omwanawo n'engeri ey'okulabamu obubonero obwa kabene:

- Okusumagira
- Obutasobola kulya bulungi
- Okuzibualirwa mu kussa
- Okusesema olutatadde

Nga mumaze okuddayo ewaka, abaana baba bakyali mu katyabaga, wadde nga balabika nga abawonye obulwadde. Bwolaba akabonero k'obulwadde, Twala omwana afune obujjanjabi.

Abazadde n'abajjanjabi abali mu mbeera y'obulamu ennungi babeera n'abaana abali mu mbeera y'obulamu ennungi.

Twala omukisa gwonna gwosobola okulabilira embeera y'obulamubwo n'obwab'omumakaago, okutwaliramu kyemwetaaga okulya n'okufuna obujjanjabi bwemuba mubwetaaga.

